ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 24ης Σεπτεμβρίου 1998 *

Στην υπόθεση C-413/96,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Højesteret (Δανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Skatteministeriet

και

Sportgoods A/S,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της «εκ των υστέρων» εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί απο τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφήθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254), και σχετικά με το έννομο αποτέλεσμα της αποφάσεως που εκδόθηκε από την Επιτροπή αφού είχε προηγουμένως αποφανθεί η επιτροπή τελωνειακού κώδικα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η δανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward (εισηγητή) και L. Sevón, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Skatteministeriet, εκπροσωπούμενη από Kammeradvokaten, συγκεκριμένα τον Karsten Hagel Sørensen, δικηγόρο Κοπεγχάγης,

— η εταιρία Sportgoods A/S, εκπροσωπούμενη από τους Jan Martens και Robert Mikelsons, δικηγόρους Κοπεγχάγης,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Hans Christian Støvlbæk και Fernando Castillo de la Torre, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1996, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Δεκεμβρίου 1996, το Højesteret υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, τρία προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της «εκ των υστέρων» εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί απο τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφήθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254, στο εξής: επίμαχος κανονισμός), και σχετικά με το έννομο αποτέλεσμα της αποφάσεως που εκδόθηκε από την Επιτροπή αφού είχε προηγουμένως αποφανθεί η επιτροπή τελωνειακού κώδικα.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Skatteministeriet (δανικό Υπουργείο Φορολογίας) και της Sportgoods A/S (στο εξής: Sportgoods), εταιρία δανικού δικαίου, σχετικά με την εκ των υστέρων είσπραξη εισαγωγικών δασμών για πέντε παρτίδες υποδημάτων ποδοσφαίρου προελεύσεως Ταϊλάνδης.

Το κοινοτικό δίκαιο

3 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, των κανονισμών (ΕΟΚ) 3896/89 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1989, περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1990 για ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα, καταγωγής αναπτυσσομένων χωρών (ΕΕ L 383, σ. 1), και (ΕΟΚ) 3831/90 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1990, περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1991 για ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα, καταγωγής αναπτυσσομένων χωρών (ΕΕ 1990, L 370, σ. 1) η

ισχύς του οποίου παρετάθη, για το 1992, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3587/91 του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 1991 (ΕΕ 1991, L 341, σ. 1), χορηγήθηκε αναστολή εισπράξεως δασμών για τα προϊόντα που προβλέπονται στο παράρτημα Ι στο πλαίσιο καθορισμένων ποσών με δασμό μηδέν και δασμολογικών οροφών.

4 Μεταξύ των περιλαμβανομένων προϊόντων μνημονεύονται και προϊόντα καταγωγής Ταϊλάνδης υπαγόμενα στις δασμολογικές κλάσεις 6402 («Άλλα υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα και το πάνω μέρος από καουτσούκ ή από πλαστική ύλη») και 6403 («Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη, δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το πάνω μέρος από δέρμα φυσικό») του Κοινού Δασμολογίου.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 7 των κανονισμών 3896/89 και 3831/90, που αποτελεί μέρος του τμήματος ΙΙ σχετικά με τη διαχείριση των κοινοτικών δασμολογικών οροφών, όταν επιμέρους οροφές καλύπτονται σε κοινοτικό επίπεδο, μπορεί να επαναφέρεται η είσπραξη των δασμών κατά την εισαγωγή των εν λόγω προϊόντων των καταγομένων από κάθε σχετική χώρα και έδαφος.

6 Το άρθρο 9 του κανονισμού 3896/89 και του κανονισμού 3831/90, όπως παρατέθηκε με τον κανονισμό 3587/91, που περιλαμβάνεται στο ίδιο τμήμα, ορίζει:

«1. Με κανονισμό, η Επιτροπή επαναφέρει την είσπραξη δασμών για τις χώρες και τα εδάφη που ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8.

Στην περίπτωση τέτοιων επαναφορών, η Ισπανία και η Πορτογαλία επαναφέρουν την είσπραξη των δασμών που εφαρμόζουν έναντι των τρίτων χωρών στην ημερομηνία αυτή.

2. Ακόμη και μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1990, όσον αφορά τον κανονισμό 3896/89, και 1992, όσον αφορά τον κανονισμό 3831/90, όπως παρατέθηκε με τον κανονισμό 3587/91, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει με κανονισμό μέτρα παύσης των καταλογισμών για το ένα ή το άλλο προτιμησιακό δασμολογικό όριο, εάν, ιδίως μετά από διακανονισμούς εισαγωγών που πραγματικά πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του παρόντος κανονισμού, είχε γίνει υπέρβαση των ορίων αυτών.

Το κράτος μέλος που προβαίνει σε τέτοια καταχώρηση κοινοποιεί ταυτόχρονα στην Επιτροπή τα στοιχεία των σχετικών καταλογισμών. Η Επιτροπή, μόλις λάβει τις κοινοποιήσεις αυτές, ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη.»

7 Κατ' αυτόν τον τρόπο επαναφέρθηκε η είσπραξη εισαγωγικών δασμών σχετικά με προϊόντα καταγωγής Ταϊλάνδης υπαγόμενα στις δασμολογικές κλάσεις 6402 και 6403 από, αντιστοίχως, τις 3 και 27 Μαρτίου 1992, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 513/92 της Επιτροπής, της 28ης Φεβρουαρίου 1992, περί επαναφοράς της εφαρμογής τελωνειακών δασμών για προϊόντα των κωδικών ΣΟ 6401, 6402, 6404 και 6405 90 10, καταγωγής Ταϊλάνδης, τυγχάνοντα των προβλεπόμενων στον κανονισμό 3831/90 δασμολογικών προτιμήσεων (ΕΕ L 55, σ. 88), και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 719/92 της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 1992, περί αποκαταστάσεως της εφαρμογής τελωνειακών δασμών για προϊόντα του κωδικού ΣΟ 6403, καταγωγής Ταϊλάνδης, τυγχάνοντα των προβλεπόμενων στον κανονισμό 3831/90 δασμολογικών προτιμήσεων (ΕΕ L 78, σ. 9).

8 Όσον αφορά την εκ των υστέρων είσπραξη δασμών, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του επίμαχου κανονισμού, που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο πραγματοποιήσεως των εισαγωγών, όριζε:

«1. Όταν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν ότι το σύνολο ή μέρος του ποσού των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που οφείλεται νομίμως για εμπόρευμα

που διασαφηνίσθηκε σε τελωνειακό καθεστώς που συνεπάγεται την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών δεν κατέστη απαιτητό σε βάρος του φορολογουμένου, προβαίνουν στην είσπραξη των δασμών που δεν καταβλήθησαν.

(...)»

Η διαφορά της κύριας δίκης

9 Μεταξύ 1ης Μαρτίου 1990 και 20ής Ιανουαρίου 1992, η Sportgoods εισήγαγε πέντε παρτίδες αθλητικών υποδημάτων με το πάνω μέρος από απομίμηση δέρματος που έπρεπε να έχουν καταταγεί στην τότε ισχύουσα δασμολογική διάκριση 6402 19 00 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου, όπως προέκυπτε από το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1, στο εξής: Συνδυασμένη Ονοματολογία), όπως αυτή τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 2886/89 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1989 (ΕΕ L 282, σ. 1), 2472/90 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 1990 (ΕΕ L 247, σ. 1), και 2587/91 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1991 (ΕΕ L 259, σ. 1), ως «Άλλα υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα και το πάνω μέρος από καουτσούκ ή από πλαστική ύλη· υποδήματα αθλητισμού· άλλα».

10 Όμως, λόγω λάθους του αποστολέα που ενήργησε για λογαριασμό της Sportgoods, οι πέντε παρτίδες κατετάγησαν, κατά τις δηλώσεις θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, στη δασμολογική διάκριση 6403 19 00 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας ως «Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη, δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το πάνω μέρος από δέρμα φυσικό: Υποδήματα αθλητισμού: άλλα».

11 Δεδομένου ότι για την τελευταία αυτή δασμολογική διάκριση ίσχυαν, κατά τον χρόνο αποδοχής από τις αρμόδιες αρχές της δηλώσεως περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία του εμπορεύματος, δασμολογικές προτιμήσεις στο πλαίσιο των δασμολογικών οροφών που προβλέπονταν από τους κανονισμούς 3896/89 και 3831/90, δεν ζητήθηκε ούτε καταβλήθηκε, κατά την εισαγωγή των εν λόγω υποδημάτων, κανένας δασμός.

12 Κατά τα τέλη του 1992, η Told-og Skatteregion Horsens (αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία δασμών και φόρων του Horsens) ανακάλυψε, κατά τη διάρκεια σχετικού ελέγχου, το λάθος που είχε γίνει σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη στις πέντε διασαφήσεις. Δεδομένου ότι είχαν παύσει, κατά την εποχή εκείνη, να ισχύουν οι δασμολογικές ατέλειες για τη δασμολογική διάκριση στην οποία έπρεπε να έχουν δηλωθεί τα εν λόγω εμπορεύματα, οι δανικές αρχές αξίωσαν την εκ των υστέρων καταβολή των υπολογισθέντων για τις πέντε παρτίδες δασμών, ήτοι συνολικό ποσό 271 249,40 δανικών κορωνών (DKR).

13 Καθώς η απόφαση αυτή επιβεβαιώθηκε, στις 23 Μαΐου 1993, από την Told-og Skattestyrelsen (εθνική υπηρεσία δασμών και φόρων), η Sportgoods ενήγαγε τη Skatteministeriet ενώπιον του Østre Landsret.

14 Το Østre Landsret ανέστειλε την έγγραφη διαδικασία προκειμένου να μπορέσει η Επιτροπή να αποφανθεί, ύστερα από σχετική αίτηση, επί του ζητήματος αν η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/015, σ. 162), που ίσχυε κατά την εποχή εκείνη, δικαιολογούνταν υπό τις ειδικές περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως.

15 Η Επιτροπή αφού διαπίστωσε, με την απόφασή της C(94) 1854 τελική, της 18ης Ιουλίου 1994, με την οποία διαπίστωνε ότι η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών δεν ήταν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δικαιολογημένη, έδωσε αρνητική απάντηση.

16 Ωστόσο, το Østre Landsret, με απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1995, διαπίστωσε ότι η επίμαχη εκ των υστέρων είσπραξη στερούνταν νομικής βάσεως, και τούτο για τον λόγο ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του επίμαχου κανονισμού δεν κάλυπτε τις εσφαλμένες διασαφήσεις σχετικά με δασμολογική κλάση που δεν είχαν οικονομική διάσταση.

17 Κατά της αποφάσεως αυτής, το Skatteministeriet άσκησε έφεση ενώπιον του Højesteret το οποίο, κρίνοντας ότι η διαφορά έθετε προβλήματα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, αποφάσισε την αναστολή της σχετικής διαδικασίας και την υποβολή στο Δικαστήριο των ακολούθων ερωτημάτων:

«1) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της "εκ των υστέρων" εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί από τον φορολογούμενο για εμπορεύματα που διασαφήθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών, την έννοια ότι η δυνατότητα της εκ των υστέρων εισπράξεως αφορά μόνο τις περιπτώσεις κατά τις οποίες προέκυψε διαφορά ως προς το ποσό, αποκλειομένων των εσφαλμένων δηλώσεων περί δασμολογικής κλάσεως που δεν έχουν οικονομικές επιπτώσεις;

2) Πρέπει η φράση "(...) που οφείλεται νομίμως" του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι

— έχουν σημασία, σχετικά με την ύπαρξη ποσού που έπρεπε να εισπραχθεί, οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις που υφίστανται όταν οι αρμόδιες αρχές παραλαμβάνουν διασάφηση περιέχουσα εσφαλμένη δασμολογική κλάση

ή υπό την έννοια ότι

— έχουν σημασία, σχετικά με την ύπαρξη ποσού που έπρεπε να εισπραχθεί, οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις που υφίσταντο κατά τον χρόνο που οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν ότι μια διασάφηση περιείχε εσφαλμένη δασμολογική κλάση;

3) α) Ποιες είναι οι έννομες συνέπειες αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδόθηκε, αφού προηγουμένως η επιτροπή τελωνειακού κώδικα είχε αποφανθεί επί της σχετικής υποθέσεως, και απευθύνθηκε προς κράτος μέλος κατόπιν αιτήσεως αυτού του κράτους με την οποία ζητήθηκε από την επιτροπή να αποφανθεί επί του ζητήματος εάν δικαιολογείται, υπό ορισμένες συγκεκριμένες περιστάσεις, η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών, και με την οποία η Επιτροπή και η επιτροπή αποφαίνονται ότι δεν δικαιολογείται η διαγραφή του χρέους εισαγωγικών δασμών το οποίο αφορούσε η απευθυνθείσα στην επιτροπή αίτηση του κράτους μέλους;

β) Συνάδει με τα περιγραφέντα στην απάντηση στο ερώτημα 3 α έννομα αποτελέσματα το να αποφανθεί, μέσω αποφάσεως, δικαστήριο του οικείου κράτους μέλους υπό την έννοια ότι δεν υφίστατο η νομική βάση που ήταν αναγκαία για την εκ των υστέρων είσπραξη των εισαγωγικών δασμών;»

Όσον αφορά το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα

18 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, που πρέπει να εξεταστούν μαζί, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να μάθει αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, του επίμαχου κανονισμού, που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν κατόπιν εκ των υστέρων ελέγχου ανακαλύπτεται λάθος όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη του μνημονευομένου στη δήλωση περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος και όταν η είσπραξη των δασμών για τα προϊόντα που υπάγονται στην κλάση στην οποία έπρεπε να έχει καταταγεί το οικείο εμπόρευμα, ενώ είχε ανασταλεί κατά την

ημερομηνία αποδοχής της εν λόγω δηλώσεως, επαναφέρθηκε στη συνέχεια κατά τον χρόνο ανακαλύψεως αυτού του λάθους, οι τελωνειακές αρχές, για τον εκ νέου υπολογισμό του ποσού των νομίμως οφειλομένων δασμών, οφείλουν να λάβουν υπόψη τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις που υφίσταντο κατά τον χρόνο της αποδοχής της εν λόγω δηλώσεως ή εάν οφείλουν να λάβουν υπόψη τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις που υφίσταντο κατά τον χρόνο της ανακαλύψεως του λάθους σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη.

19 Το Skatteministeriet εκτιμά ότι σχετικά με την ύπαρξη τελωνειακής οφειλής και την εκ των υστέρων είσπραξη δασμών έχουν αποφασιστική σημασία οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις που υφίστανται κατά τον χρόνο κατά τον οποίο οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν ότι μία διασάφηση περιλαμβάνει εσφαλμένη δασμολογική κλάση.

20 Αντιθέτως, η Sportgoods υποστηρίζει ότι, εφόσον κατά τον χρόνο της αποδοχής της δηλώσεως θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία υφίστατο τελωνειακή ατέλεια για τα προϊόντα καταγωγής Ταϊλάνδης που υπάγονταν στη δασμολογική διάκριση 6402 19 00 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, δεν είναι δυνατό να έχει προκύψει καμία τελωνειακή οφειλή, οπότε η εκ των υστέρων είσπραξη των δασμών στερείται νομικής βάσεως.

21 Σύμφωνα με την Επιτροπή, η ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία είναι αποφασιστική για τη γένεση τελωνειακού χρέους. Όταν, όπως έχει συμβεί εν προκειμένω, έχει διαπιστωθεί η γένεση του χρέους, η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται καταρχήν, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του επίμαχου κανονισμού, να προβεί στην είσπραξη του δασμού που θα έπρεπε να έχει καταβληθεί, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεχομένως, την επαναφορά του κανονικού δασμού.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστούν, διαδοχικώς, το χρονικό σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του τελωνειακού χρέους, η εφαρμογή των κανόνων σχετικά με γενικευμένες δασμολογικές προτιμήσεις και, ενδεχομένως, η υποχρέωση εισπράξεως των μη καταβληθέντων δασμών.

Όσον αφορά το χρονικό σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του τελωνειακού χρέους

23 Πρέπει, πρώτον, να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 2, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 3, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2144/87 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 1987, σχετικά με την τελωνειακή οφειλή (ΕΕ L 201, σ. 15), που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται κατά τον χρόνο, κυρίως, της αποδοχής από τις αρμόδιες αρχές της δηλώσεως θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία του εμπορεύματος.

24 Δεύτερον, από το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/695/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί εναρμονίσεως των διαδικασιών θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων (ΕΕ L 205, σ. 19), που ίσχυε κατά τον χρόνο που πραγματοποιήθηκαν οι επίμαχες εισαγωγές εμπορευμάτων, προκύπτει ότι, υπό την επιφύλαξη εφαρμογής ιδιαιτέρων κανόνων στο πλαίσιο γενικών ή ειδικών κοινοτικών ρυθμίσεων, αφενός, οι εισαγωγικοί δασμοί εισπράττονται βάσει των ποσοστών ή των ποσών που ισχύουν κατά την ημερομηνία αποδοχής της διασαφήσεως και, αφετέρου, η ίδια αυτή ημερομηνία λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό των λοιπών στοιχείων δασμολογήσεως των εμπορευμάτων και για την εφαρμογή των λοιπών διατάξεων που διέπουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

25 Από τ' ανωτέρω προκύπτει ότι, καταρχήν, όταν οι τελωνειακές αρχές ανακαλύπτουν, κατά τη διάρκεια ελέγχου, λάθος όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη εμπορεύματος μνημονευομένου στη δήλωση περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, οφείλουν να λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τον εκ νέου υπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα στοιχεία που διαθέτουν, του ποσού των δασμών που νομίμως οφείλεται κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως αυτής.

Όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με γενικευμένες δασμολογικές προτιμήσεις

26 Πρέπει να επισημανθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, των κανονισμών 3896/89 και 3831/90, αναστολή δασμών χορηγείται, κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, μόνο στο πλαίσιο καθορισμένων ποσών με δασμό μηδέν ή δασμολογικές οροφές.

27 Σύμφωνα με τις διατάξεις του τμήματος ΙΙ αυτών των ίδιων κανονισμών, ακόμα και αν η τελωνειακή οφειλή εγεννάτο κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, η είσπραξή της αναστελλόταν εντός των ορίων των δασμολογικών οροφών που είχαν καθοριστεί με τους κανονισμούς αυτούς. Ευθύς ως θα καλύπτονταν οι δασμολογικές αυτές οροφές για τα οικεία εμπορεύματα, η είσπραξη των δασμών μπορούσε να επαναληφθεί.

28 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, αφού οι δασμολογικές οροφές είχαν καλυφθεί, με τους κανονισμούς 513/92 και 719/92 έγινε επαναφορά των εισαγωγικών δασμών για τα προϊόντα καταγωγής Ταϊλάνδης που υπάγονταν στις δασμολογικές κλάσεις 6402 και 6403, από τις 3 και 27 Μαρτίου 1992, αντίστοιχα, και, επομένως, πριν ανακαλυφθεί το επίμαχο λάθος στη δασμολογική κατάταξη.

29 Είναι αληθές ότι, όπως προκύπτει από τα προοίμια των κανονισμών 3896/89 (εικοστή τέταρτη έως εικοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη) και 3831/90 (τριακοστή έως τριακοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη), στην προβλεπόμενη από τους κανονισμούς αυτούς διαχείριση των δασμολογικών οροφών δεν μπορούσε να αποφευχθεί κάποια υπέρβαση των οροφών, και τούτο λόγω του ότι υπεύθυνες ήσαν εν προκειμένω διαφορετικές αρχές.

30 Είναι επίσης αληθές ότι μια περίπτωση, όπως αυτή της διαφοράς της κύριας δίκης, αφορά την απλή εκ νέου κατάταξη ορισμένων υποδημάτων ποδοσφαίρου ως προς τα οποία ίσχυε, τόσο όσον αφορά τη διάκριση που είχε εκ

λάθους αναφερθεί στη δήλωση θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία όσο και τη διάκριση στην οποία θα έπρεπε να έχουν καταταγεί, αναστολή εισπράξεως δασμών κατά τον χρόνο αποδοχής της εν λόγω δηλώσεως.

31 Όμως, το πρόβλημα πρέπει να τοποθετηθεί μάλλον στο πλαίσιο της διαρθρώσεως του οικείου συστήματος αναστολής εισπράξεως δασμών, που εξαρτάται από την τήρηση, όσο το δυνατό περισσότερο σχολαστική, των θεσπισμένων οροφών.

32 Εάν έπρεπε να γίνεται δεκτή η εκ των υστέρων υπέρβαση των οροφών σε περίπτωση εκ νέου κατατάξεως εμπορευμάτων ύστερα από την ανακάλυψη λάθους του εισαγωγέα όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη εμπορεύματος, αφού είχε καλυφθεί η οροφή που προβλεπόταν για τη διάκριση στην οποία θα έπρεπε να έχει καταταγεί το εμπόρευμα και αφού είχε επαναφερθεί η είσπραξη δασμών κατά την εισαγωγή των οικείων εμπορευμάτων, θα ήταν ανάγκη να γίνεται τούτο δεκτό ανεξαρτήτως της ποσότητας και της αξίας των σχετικών εμπορευμάτων καθώς και ανεξαρτήτως του ζητήματος αν, κατά τον χρόνο της αποδοχής της δηλώσεως, ίσχυε αναστολή δασμών και για τις δύο οικείες διακρίσεις ή μόνο για τη μία από αυτές.

33 Μια τέτοια ερμηνεία θα στερούσε της πρακτικής του αποτελεσματικότητας τόσο τον κανονισμό που θεσπίζει τις δασμολογικές οροφές όσο και τον κανονισμό που επαναφέρει την είσπραξη δασμών. Εξάλλου, η δυνατότητα να ζητηθεί η εκ των υστέρων υπέρβαση των οροφών θα μπορούσε να προκαλέσει καταχρήσεις.

34 Εξ αυτού έπεται ότι, αν, κατά τον χρόνο του εκ νέου υπολογισμού του ποσού των δασμών, έχει καλυφθεί η δασμολογική οροφή και έχει επαναφερθεί η είσπραξη των δασμών, δεν είναι πλέον δυνατό να ισχύει για την εισαγωγή δασμολογική αναστολή.

35 Πρέπει να προστεθεί ότι, δεδομένου ότι η αναστολή δασμών δεν έχει αναδρομικό αποτέλεσμα, οι εισαγωγείς δεν μπορούν να τυγχάνουν αυτής όταν χορηγείται ύστερα από την αποδοχή της δηλώσεως περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Όσον αφορά την υποχρέωση εισπράξεως των μη καταβληθέντων δασμών

36 Εάν, ύστερα από τον εκ νέου υπολογισμό του ποσού της τελωνειακής οφειλής, βάσει των συντελεστών που ίσχυαν κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, οι τελωνειακές αρχές διαπιστώσουν ότι για την εν λόγω εισαγωγή δεν μπορεί πλέον να ισχύει αναστολή εισπράξεως δασμών, οι κατ' αυτόν τον τρόπο εκ νέου υπολογισμένοι δασμοί οφείλονται νομίμως.

37 Εφόσον τέτοιοι δασμοί δεν ζητήθηκαν από τον φορολογούμενο, οι τελωνειακές αρχές οφείλουν να εισπράξουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του επίμαχου κανονισμού, τους μη καταβληθέντες δασμούς.

38 Υπό το φως των ανωτέρω, στο πρώτο και δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του επίμαχου κανονισμού, που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν από εκ των υστέρων έλεγχο ανακαλύπτεται λάθος όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη του μνημονευομένου στη δήλωση περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος και όταν η είσπραξη δασμών για τα προϊόντα που υπάγονται στην κλάση στην οποία θα έπρεπε να έχει καταταγεί το οικείο εμπόρευμα, ενώ είχε ανασταλεί κατά την ημερομηνία αποδοχής της εν λόγω δηλώσεως, έχει αρχίσει πάλι να ισχύει κατά τον χρόνο ανακαλύψεως αυτού του λάθους, οι τελωνειακές αρχές δεν υποχρεούνται, προκειμένου να υπολογίσουν εκ νέου το ποσό των νομίμως οφειλομένων κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως δασμών, να λάβουν υπόψη την εν λόγω αναστολή.

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα

39 Σύμφωνα με το Skatteministeriet, η Επιτροπή, με την απόφασή της της 18ης Ιουλίου 1994, αποφάνθηκε σιωπηρώς ότι υφίστατο νομική βάση για την εκ των

υστέρων είσπραξη των σχετικών δασμών· η απόφαση αυτή δεσμεύει τα εθνικά δικαστήρια τα οποία δεν μπορούν, όπως είναι επόμενο, να διαπιστώσουν την έλλειψη τέτοιας νομικής βάσεως.

40 Η Επιτροπή, όπως ακριβώς και η Sportgoods, υποστηρίζει ότι δεν έλαβε θέση, με την από 18 Ιουλίου 1994 απόφασή της, επί της υπάρξεως νομικής βάσεως για την εκ των υστέρων είσπραξη εισαγωγικών δασμών, πράγμα που ωστόσο αποτελεί προηγούμενη και ξεχωριστή προϋπόθεση για να ζητηθεί, δυνάμει του κανονισμού 1430/79, η είσπραξη ή η διαγραφή δασμού. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν εμποδίζει τα εθνικά δικαστήρια να ερμηνεύσουν τον επίμαχο κανονισμό και, ενδεχομένως, να διαπιστώσουν την ανυπαρξία τέτοιας νομικής βάσεως. Η διαπίστωση αυτή δεν ισοδυναμεί με την κήρυξη ανίσχυρης της αποφάσεως της Επιτροπής.

41 Αρκεί η διαπίστωση, αφενός, ότι, όπως η ίδια υπογραμμίζει, η Επιτροπή δεν έλαβε θέση, με την από 18 Ιουλίου 1994 απόφασή της, επί της υπάρξεως νομικής βάσεως προκειμένου να γίνει, δυνάμει του επίμαχου κανονισμού, εκ των υστέρων είσπραξη των σχετικών δασμών. Πράγματι, η απόφαση δεν περιέχει, επί του σημείου αυτού, κανένα, νομικό ή πραγματικό, στοιχείο το οποίο να δεσμεύει όλα τα όργανα του κράτους αποδέκτη, συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων.

42 Αφετέρου, η υποχρέωση των τελωνειακών αρχών προς είσπραξη των μη καταβληθέντων δασμών απορρέει από τον επίμαχο κανονισμό. Εν προκειμένω, ουδεμία ανάγκη είχε η Επιτροπή να αποφανθεί, με απόφαση, επί του ζητήματος αν υφίσταται νομική βάση γα μια τέτοια, δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, είσπραξη.

43 Επομένως, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, όταν η Επιτροπή, αφού έχει αποφανθεί η επιτροπή τελωνειακού κώδικα, εκδώσει απόφαση απευθυνόμενη σε κράτος μέλος, με την οποία διαπιστώνεται ότι η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1430/79, δεν δικαιολογείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, και τούτο ενώ η εν λόγω απόφαση δεν περιέχει, νομικό ή πραγματικό, στοιχείο αφορών τη

νομική βάση για την πραγματοποίηση, δυνάμει του επίμαχου κανονισμού, εκ των υστέρων εισπράξεως των σχετικών εισαγωγικών δασμών, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να αποφαίνονται επί του τελευταίου αυτού ζητήματος προσφεύγοντας, ενδεχομένως, στην προβλεπόμενη από το άρθρο 177 της Συνθήκης διαδικασία.

Επί των δικαστικών εξόδων

44 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, που κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 1996, το Højesteret, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της «εκ των υστέρων» εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί απο τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφήθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν από εκ των υστέρων έλεγχο ανακαλύπτεται λάθος όσον αφορά τη δασμολογική κατάταξη του μνημονευομένου στη δήλωση περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος και όταν η είσπραξη δασμών για τα προϊόντα που υπάγονται στην κλάση στην οποία θα

έπρεπε να έχει καταταγεί το οικείο εμπόρευμα, ενώ είχε ανασταλεί κατά την ημερομηνία αποδοχής της εν λόγω δηλώσεως, έχει αρχίσει πάλι να ισχύει κατά τον χρόνο ανακαλύψεως αυτού του λάθους, οι τελωνειακές αρχές δεν υποχρεούνται, προκειμένου να υπολογίσουν εκ νέου το ποσό των νομίμως οφειλομένων κατά την ημερομηνία αποδοχής της δηλώσεως δασμών, να λάβουν υπόψη την εν λόγω αναστολή.

2) **Όταν η Επιτροπή, αφού έχει αποφανθεί η επιτροπή τελωνειακού κώδικα, εκδώσει απόφαση απευθυνόμενη σε κράτος μέλος, με την οποία διαπιστώνεται ότι η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, δεν δικαιολογείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, και τούτο ενώ η εν λόγω απόφαση δεν περιέχει, νομικό ή πραγματικό, στοιχείο αφορών τη νομική βάση για την πραγματοποίηση, δυνάμει του κανονισμού 1697/79, εκ των υστέρων εισπράξεως των σχετικών εισαγωγικών δασμών, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να αποφαίνονται επί του τελευταίου αυτού ζητήματος προσφεύγοντας, ενδεχομένως, στην προβλεπόμενη από το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΚ διαδικασία.**

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Edward Sevón

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Σεπτεμβρίου 1998.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass C. Gulmann